

ZAKON O USTAVNOM SUDU CRNE GORE

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se organizacija Ustavnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Ustavni sud), postupak pred Ustavnim sudom, pravno dejstvo njegovih odluka i druga pitanja od značaja za rad Ustavnog suda.

Član 2

Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti koja su utvrđena Ustavom Crne Gore (u daljem tekstu: Ustav).

Član 3

Rad Ustavnog suda je javan.

Javnost se obezbjeđuje objavljivanjem odluka, davanjem saopštenja sredstvima javnog informisanja i na drugi način, u skladu s ovim zakonom.

Ustavni sud može isključiti javnost sa sjednice ili jednog njenog dijela, ako je to potrebno radi čuvanja tajne, održavanja javnog reda, zaštite morala i poštovanje privatnog i porodičnog života učesnika postupka.

Isključenje javnosti ne odnosi se na učesnike postupka, njihove punomoćnike i pozvana lica.

Sjednice Ustavnog suda o vijećanju i glasanju su nejavne.

Odluke Ustavnog suda objavljuju se u „Službenom listu Crne Gore“.

Ustavni sud izdaje Bilten u kojem objavljuje odluke i rješenja.

Član 4

Sredstva za rad Ustavnog suda obezbjeđuju se u državnom budžetu.

Predlog za dodjelu budžetskih sredstava utvrđuje Ustavni sud i dostavlja ga Vladi.

Predsjednik Ustavnog suda ima pravo da učestvuje u radu sjednice Skupštine na kojoj se raspravlja o predlogu budžeta Ustavnog suda.

Član 5

Sjedište Ustavnog suda je u Podgorici.

Član 6

Način rada i odlučivanja Ustavnog suda uređuju se ovim zakonom, a bliže se uređuje Poslovníkom Ustavnog suda Crne Gore (u daljem tekstu: Poslovník).

II - ORGANIZACIJA USTAVNOG SUDA

a) Predsjednik i sudija Ustavnog suda

Član 7

Predsjednik i sudija Ustavnog suda bira se i razrješava na način i pod uslovima propisanim Ustavom.

Prilikom stupanja na funkciju, predsjednik i sudija Ustavnog suda polažu zakletvu pred Skupštinom Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština)

Tekst zakletve glasi: "Zaklinjem se da ću suditi po Ustavu i zakonu i da ću svoju dužnost vršiti, časno, savjesno i nepristrasno".

Član 8

Sudija Ustavnog suda podnosi zahtjev za prestanak funkcije prije isteka vremena na koju je izabran, predsjedniku Crne Gore i Skupštini.

Ako Skupština ne donese odluku o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, sudiji Ustavnog suda prestaje funkcija istekom toga roka.

Član 9

Ustavni sud može odlučiti da predsjednik ili sudija Ustavnog suda protiv kojeg je pokrenut krivični postupak ne vrši dužnost dok taj postupak traje.

Odluka iz stava 1 ovog člana za sudije Ustavnog suda donosi se na predlog predsjednika Ustavnog suda, a za predsjednika Ustavnog suda na predlog najmanje troje sudija Ustavnog suda.

Odluku o iz st. 1 i 2 ovog člana donosi Ustavni sud, većinom glasova svih sudija.

Član 10

Ustavni sud će obavijestiti predsjednika Crne Gore i Skupštinu o isteku mandata sudije Ustavnog suda i o ispunjenosti uslova za starosnu penziju, najkasnije šest mjeseci prije nastupanja razloga za prestanak funkcije.

Član 11

Predsjednik Ustavnog suda predstavlja Ustavni sud, saziva i predsjedava sjednicama, uskladjuje rad Ustavnog suda, stara se o sprovođenju akata Ustavnog suda i vrši druge dužnosti utvrđene ovim zakonom, Poslovníkom i drugim aktima Ustavnog suda.

Član 12

Ustavni sud određuje sudiju koji zamjenjuje predsjednika Ustavnog suda, u slučaju njegovog odsustva ili spriječenosti za obavljanje funkcije.

U slučaju prestanka funkcije predsjednika Ustavnog suda, do izbora novog, funkciju predsjednika obavlja sudija koji ga zamjenjuje, saglasno pravima i obavezama predsjednika.

Član 13

Sudija Ustavnog suda koji je do izbora bio u radnom odnosu ima pravo da se u roku od tri mjeseca po prestanku funkcije sudije Ustavnog suda vrati na radno mjesto koje je obavljao ili na drugo radno mjesto koje odgovara vrsti i stepenu njegove stručne spreme.

Član 14

Predsjednik i sudije Ustavnog suda imaju službenu odjeću - sudijsku togu. Izgled toge i način nošenja toge propisuje se Poslovníkom.

Član 15

Predsjednik i sudije Ustavnog suda imaju legitimaciju. Oblik i sadržinu legitimacije propisuje Ustavni sud, posebnim aktom.

b) Generalni sekretar

Član 16

Ustavni sud ima generalnog sekretara, koga postavlja i razrješava Ustavni sud na period od pet godina i može biti ponovo postavljen.

Za svoj rad generalni sekretar je odgovoran Ustavnom sudu.

Generalni sekretar može imati zamjenika, koga postavlja i razrješava Ustavni sud na period od pet godina i može biti ponovo postavljen.

c) Služba Ustavnog suda

Član 17

Za obavljanje stručnih i drugih poslova Ustavni sud obrazuje Službu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Služba).

Stručne poslove iz nadležnosti Ustavnog suda obavljaju savjetnici koje postavlja i razrješava Ustavni sud na period od pet godina i mogu biti ponovo postavljeni.

Organizacija, poslovi i način rada Službe uređuje se aktom Ustavnog suda. Radom Službe rukovodi i za njen rad odgovara generalni sekretar.

Član 18

Generalnom sekretaru i zamjeniku generalnog sekretara Ustavni sud određuje zaradu u visini zarade koja je određena za generalnog sekretara Skupštine i njegovog zamjenika.

Na prava i obaveze zaposlenih u Ustavnom sudu, koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

III - POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM I PRAVNO DEJSTVO NJEGOVIH ODLUKA

1. Zajedničke odredbe

Član 19

U postupku pred Ustavnim sudom ne plaća se taksa.

Učesnici u postupku pred Ustavnim sudom snose svoje troškove.

Izuzetno od stava 2 ovog člana Ustavni sud može naknaditi troškove drugim pozvanim licima i odrediti naknadu za njihovo učešće u postupku

Član 20

Ukoliko neko pitanje postupka pred Ustavnim sudom nije uređeno ovim zakonom, shodno se primjenjuju odredbe odgovarajućih procesnih zakona.

O pitanjima koja nijesu uređena u smislu stava 1 ovog člana Ustavni sud će odlučiti u svakom konkretnom slučaju.

a) Učesnici u postupku

Član 21

Učesnici u postupku su:

1. Sud, drugi državni organ, organ lokalne samouprave i poslanici
2. svako po čijoj se inicijativi vodi postupak
3. donosilac zakona, drugog propisa i opšteg akta, statuta i drugog opšteg akta lokalne samouprave koji je predmet ocjenjivanja ustavnosti i zakonitosti.

4. podnositelj ustavne žalbe, kao i državni organ, odnosno organizacije koja vrši javna ovlaštenja, protiv kojeg je akta izjavljena žalba.

5. Skupština i predsjednik Crne Gore kada se odlučuje da li je predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav.

6. sudovi i drugi državni organi, organi jedinice lokalne samouprave koji prihvataju, odnosno odbijaju nadležnost, kao i lice koje zbog prihvatanja odnosno odbijanja nadležnosti nije moglo da ostvari svoje pravo

7. politička partija ili nevladina organizacija o čijoj se zabrani rada odlučuje

8. svako po čijem se zahtjevu vodi postupak za odlučivanje o izbornom sporu i sporu u vezi sa referendumom, kao i organ za sprovođenje izbora, odnosno organ za sprovođenje referenduma u vezi čije izborne aktivnosti se pokreće spor

9. organi nadležni za preduzimanje mjera i radnji za vrijeme ratnog i vanrednog stanja i lica koja te radnje i mjere osporavaju i

10. druga lica u skladu sa zakonom.

Član 22

Učesnici u postupku, kao i druga zainteresovana lica mogu tražiti uvid u spise predmeta i vršiti prepis tih spisa, osim spisa koji su razlog za isključenje javnosti, u skladu sa Poslovníkom.

Lica iz stava 1 ovog člana snose troškove prepisa spisa.

Član 23

Učesnik u postupku iz člana 21 ovog zakona ima pravo i dužnost da daje predloge, da pruža potrebne podatke i objašnjenja u toku postupka i na raspravi, da iznese i obrazloži svoj stav i razloge tokom postupka, da daje odgovor na navode i razloge drugih učesnika u postupku, kao i da podnosi dokaze i preuzima druge radnje od značaja za odlučivanje Ustavnog suda.

Učesnik u postupku može u toku postupka odustati od predloga, žalbe, odnosno inicijative.

Član 24

U postupku pred Ustavnim sudom organ ili drugo pravno lice predstavljaju lica koja su zakonom ili opštim aktom ovlašćena.

U postupku pred Ustavnim sudom mogu učestvovati i lica koja ovlasti učesnik u postupku.

6) Prethodni postupak

Član 25

Podnesci upućeni Ustavnom sudu predaju se preko pošte ili neposredno Ustavnom sudu i moraju biti potpisani.

Podnesci dostavljeni telefaksom, telegrami upućeni Ustavnom sudu, kao i anonimni podnesci, ne smatraju se podnescima kojima se pokreće postupak odnosno inicira pokretanje postupka pred Ustavnim sudom.

Podnesci i prilozi predaju se Ustavnom sudu u tri primjerka.

Predlog, inicijativa, odnosno drugi podnesak smatra se podnijetim onog dana kada je predat Ustavnom sudu.

Ako je predlog, inicijativa, odnosno drugi podnesak upućen preko pošte preporučeno, dan predaje pošti smatra se kao dan predaje Ustavnom sudu.

Izuzetno, podnesak o izbornom sporu, odnosno sporu u vezi sa referendumom, podnosi se neposredno Ustavnom sudu.

Član 26

Predlog, inicijativa za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti, ustavna žalba i žalba ispituju se u prethodnom postupku.

Član 27

Predlog, inicijativu za pokretanje postupka, ustavnu žalbu i žalbu prethodno ispituje sudija određen rasporedom poslova (u daljem tekstu: sudija izvjestilac), koji provjerava da li postoje procesne pretpostavke i drugi uslovi za vođenje postupka i odlučivanje o zahtjevu.

Član 28

Ako je podnesak nerazumljiv, nepotpun ili sadrži nedostatke koji onemogućavaju postupanje po njemu, zatražiće se od podnosioca podneska da te nedostatke otkloni u ostavljenom roku.

Član 29

Ustavni sud dostavlja primjerak predloga, inicijative, ustavne žalbe i žalbe, drugim učesnicima i određuje im rok za dostavljanje odgovora na navode i dokaze koji su sadržani u tim podnescima.

Izuzetno, podneske iz stava 1 ovog člana Ustavni sud neće dostavljati na odgovor ukoliko ocijeni da ne postoje procesne pretpostavke za pokretanje, odnosno vođenje postupka.

Odgovor na predlog i inicijativu daje donosilac tog akta, odnosno organ koga on ovlasti, a na ustavnu žalbu – donosilac pojedinačnog akta.

Odgovor na predlog za zabranu rada političke stanke ili nevladine organizacije daje organ predviđen opštim aktom političke stranke, odnosno nevladine organizacije.

Odgovor na žalbu o izbornom sporu, odnosno sporu u vezi sa referendumom daje organ nadležan za sprovođenje izbora, odnosno referenduma.

Odgovor na žalbu o saglasnosti mjera i radnji preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja daje nadležni organ.

Član 30

Organ iz člana 29 st. 3, 4, 5 i 6 ovog zakona, dužan je da u roku koji odredi Ustavni sud, a koji ne može biti kraći od 15 dana, dostavi Ustavnom sudu osporeni opšti akt, odnosno potrebnu dokumentaciju i da pruži podatke i obavještenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje.

Povodom inicijative za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti ili zakonitosti drugog akta, koji donosi Skupština, Ustavni sud može, prije pokretanja postupka, da zatraži mišljenje od Skupštine, odnosno od nadležnog radnog tijela Skupštine.

Član 31

Ako u određenom roku Ustavni sud ne dobije odgovor, mišljenje, dokumentaciju, tražene podatke i obavještenja, postupak se može nastaviti.

Član 32

Ustavni sud će odbaciti predlog, inicijativu, ustavnu žalbu, odnosno drugi podnesak kojim se pokreće postupak:

- 1) kad utvrdi da nije nadležan za odlučivanje;
- 2) ako nije podniet u odredjenom roku;
- 3) kad u ostavljenom roku podnosilac nije otklonio nedostatke koji onemogućavaju postupanje;
- 4) utvrdi da je već odlučivao o istoj stvari i
- 5) kad za vođenje postupka i odlučivanje ne postoje druge pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje.

v) Javna rasprava

Član 33

Ustavni sud održava javnu raspravu, u postupku ocjenjivanja ustavnosti ili zakonitosti, u postupku odlučivanja o izbornim sporovima, kao i u postupku za zabranu rada političke partije i nevladine organizacije.

Ustavni sud može odlučiti da se ne održi javna rasprava u postupku ocjenjivanja ustavnosti ili zakonitosti: ako ocijeni da je u toku postupka stvar dovoljno razjašnjena i da, na osnovu pribavljenih dokaza, može odlučiti i bez održavanja javne rasprave; ako je o istoj stvari već odlučivao, a nijesu dati novi razlozi za drugačije odlučivanje u toj stvari i kad postoje uslovi za obustavu postupka.

Ustavni sud može održati javnu raspravu i u drugim slučajevima kad ocijeni da je održavanje javne rasprave potrebno, a naročito kad se radi o složenom ustavno-pravnom pitanju ili kad se postavi pitanje ustavnosti ili zakonitosti o kome ne postoji stav Ustavnog suda.

Član 34

Na javnu raspravu pozivaju se učesnici u postupku i, kada je to potrebno, predstavnici organa i organizacija, naučna i druga stručna lica, radi davanja mišljenja i objašnjenja.

Odsustvo učesnika u postupku i drugih pozvanih lica ne sprečava Ustavni sud da održi javnu raspravu.

Član 35

Ustavni sud može u opravdanim slučajevima odložiti ili prekinuti javnu raspravu i zakazati novu.

Član 36

Druga pitanja koja se odnose na javnu raspravu bliže se uređuju Poslovníkom.

g) Oblici rada Ustavnog suda

Član 37

Ustavni sud odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti na sjednici.

Sjednice Ustavnog suda zakazuje i njima rukovodi predsjednik Ustavnog suda.

Ustavni sud može, radi razjašnjenja stvari u predmetu održati i druge sjednice, u skladu sa Poslovníkom.

d) Akti Ustavnog suda

Član 38

Ustavni sud donosi odluke i rješenja.

Član 39

Ustavni sud odlukom:

1) utvrđuje da zakon, odnosno pojedine njegove odredbe, nijesu u saglasnosti sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima;

2) utvrđuje da drugi propis i opšti akt, odnosno pojedine njegove odredbe nije u saglasnosti sa Ustavom i zakonom, odnosno da u vrijeme važenja nije bio u saglasnosti sa Ustavom i zakonom;

- 3) utvrđuje povredu pojedinačnim aktom ili radnjom ljudskih prava i sloboda zajemčenih Ustavom;
- 4) utvrđuje da li je predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav;
- 5) odlučuje o sukobu nadležnosti;
- 6) odlučuje o zabrani rada političke partije i nevladine organizacije;
- 7) odlučuje o izbornim sporovima i sporovima u vezi s referendumom;
- 8) odlučuje o saglasnosti sa Ustavom mjera i radnji državnih organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja;
- 9) odbija predlog za utvrđivanje neustavnosti i nezakonitosti;
- 10) odbija ustavnu žalbu i žalbu;
- 11) utvrđuje način otklanjanja posledica koje su nastale usled primjene opšteg akta koji nije u saglasnosti s Ustavom ili zakonom.

Član 40

Ustavni sud rješenjem:

- 1) pokreće postupak;
- 2) obustavlja postupak u slučajevima utvrđenim ovim zakonom;
- 3) obustavlja izvršenje pojedinačnog akta, odnosno radnje, ukida mjeru obustave ili odbacuje zahtjev za obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje;
- 4) ne prihvata inicijativu za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti ili zakonitosti;
- 5) odbacuje podneske u slučajevima iz člana 32 ovog zakona;
- 6) odlučuje o pitanjima upravljanja postupkom.

Član 41

Odluka i rješenje Ustavnog suda sadrži: uvod, izreku i obrazloženje.

Član 42

Odluke Ustavnog suda, izuzev odluke po ustavnoj žalbi i žalbi, objavljuju se u „Službenom listu Crne Gore”, kao i na način na koji je objavljen akt o kome je Ustavni sud odlučivao.

U „Službenom listu Crne Gore” može se objaviti odluka po ustavnoj žalbi i žalbi, kao i rješenje koje je od značaja za zaštitu ustavnosti i zakonitosti.

2. Postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti opštih akata

Član 43

Postupak za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti opštih akata pokreće se podnošenjem predloga predlagača iz člana 150 st. 2 Ustava i kad Ustavni sud povodom podnijete inicijative ili sam rješenjem pokrene postupak.

Član 44

Predlog, odnosno inicijativa za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti opšteg akta sadrži: naziv opšteg akta, oznaku odredbe, naziv i broj službenog lista u kome je objavljen, razloge na kojima se predlog odnosno inicijativa zasniva, kao i druge podatke od značaja za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Ako opšti akt čija se ustavnost, odnosno zakonitost osporava nije objavljen u službenom listu, uz predlog, odnosno inicijativu prilaže se, po pravilu, i ovjereni prepis tog akta.

Član 45

Postupak se smatra pokrenutim danom podnošenja predloga Ustavnom sudu, odnosno danom donošenja rješenja Ustavnog suda o pokretanju postupka.

Član 46

Ustavni sud neće prihvatiti inicijativu kad ocijeni da nema osnova za pokretanje postupka.

Član 47

U postupku za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti opšteg akta Ustavni sud nije ograničen predlogom, odnosno inicijativom.

Ako podnosilac predloga, odnosno inicijative odustane od predloga, odnosno inicijative, Ustavni sud će nastaviti postupak ako za to nadje osnova.

Član 48

U toku postupka, a na zahtjev donosioca osporenog opšteg akta, Ustavni sud može, prije donošenja odluke o ustavnosti i zakonitosti, zastati sa postupkom i dati mogućnost donosiocu opšteg akta, da u određenom roku otkloni uočene neustavnosti i nezakonitosti.

Ako u određenom roku neustavnost i nezakonitost ne bude otklonjena, Ustavni sud će nastaviti postupak.

Član 49

Obustavu izvršenja pojedinačnog akta ili radnje Ustavni sud će narediti i na zahtjev podnosioca predloga, odnosno inicijative ukoliko učini izvjesnim nastupanje neotklonjivih štetnih posljedica.

Ako u toku postupka Ustavni sud ocijeni da su razlozi obustave izvršenja pojedinačnog akta ili radnje, koji su preduzeti na osnovu opšteg akta čija se ustavnost, odnosno zakonitost ocjenjuje prestali, ukinuće tu mjeru.

Ustavni sud će odbaciti zahtjev za obustavu izvršenja pojedinačnih akata ili radnje, kad donese odluku.

Član 50

Ako se u postupku pred sudom postavi pitanje saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom, sud će zastati sa postupkom i pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti tog akta pred Ustavnim sudom.

Član 51

Ustavni sud će obustaviti postupak:

1) ako je u toku postupka zakon usaglašen sa Ustavom i sa potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugi propis i opšti akt sa Ustavom i zakonom, a Ustavni sud nije ocijenio da treba donijeti odluku, zbog toga što nijesu otklonjene posledice neustavnosti ili nezakonitosti;

2) ako je u toku postupka povučen predlog za ocjenjivanje ustavnosti, odnosno zakonitosti opšteg akta, a Ustavni sud ne nađe osnova da po sopstvenoj inicijativi nastavi postupak;

3) ako je postupak pokrenut na osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i

4) ako u toku postupka prestanu procesne pretpostavke za vođenje postupka.

Član 52

Odredbe člana 43 do člana 51 ovog zakona primjenjuju se u postupku ocjenjivanja ustavnosti i zakonitosti opštih akata političkih partija i nevladinih organizacija.

Član 53

Kad utvrdi da postoji nesaglasnost odredaba opšteg akta političke partije ili nevladine organizacije sa Ustavom i zakonom, te odredbe prestaju da važe danom objavljivanja odluke Ustavnog suda.

Član 54

Odluka Ustavnog suda kojom je određen način otklanjanja posljedica nastalih primjenom opšteg akta nesaglasnog sa Ustavom i sa potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ima pravno dejstvo od dana njenog objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Član 55

Propisi i drugi opšti akti donijeti za izvršenje zakona i drugih propisa za koje se utvrdi da nijesu u saglasnost s Ustavom i zakonom, neće se primjenjivati od dana objavljivanja odluke Ustavnog suda.

Izvršenje pravosnažnih pojedinačnih akata donijetih na osnovu propisa koji se više ne mogu primjenjivati, ne može se dozvoliti ni sprovesti, a ako je izvršenje započeto, obustaviće se.

Član 56

Svako kome je povrijeđeno pravo konačnim ili pravosnažnim pojedinačnim aktom, donijetim na osnovu zakona ili drugog propisa i opšteg akta, za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti s Ustavom, sa potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ima pravo da traži od nadležnog organa izmjenu tog pojedinačnog akta.

Predlog za izmjenu konačnog ili pravosnažnog pojedinačnog akta, donijetog na osnovu zakona ili drugog propisa i opšteg akta, za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti s Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom može se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja odluke u „Službenom listu Crne Gore”, ako od dostavljanja pojedinačnog akta do podnošenja predloga nije proteklo više od dvije godine.

Član 57

Kad je u toku postupka opšti akt prestao da važi ili je usaglašen sa Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom, ali nijesu otklonjene posledice neustavnosti i nezakonitosti, Ustavni sud može odlukom utvrditi da opšti akt nije bio u saglasnosti s Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom.

Odluka Ustavnog suda, iz stava 1 ovog člana ima isto pravno dejstvo kao i odluka kojom se utvrđuje da opšti akt nije u saglasnost sa Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili zakonom.

3. Postupak po ustavnoj žalbi

Član 58

Ustavna žalba se može podnijeti protiv pojedinačnog akta državnog organa, organa lokalne samouprave ili organizacije koja vrši javno ovlašćenje zbog povrede ljudskih prava i sloboda zajemčenih Ustavom, nakon iscrpljivanja svih djelotvornih pravnih sredstava.

Pod iscrpljivanjem svih djelotvornih pravnih sredstava iz stava 1. ovog člana, u smislu ovog zakona, smatra se da je podnosilac žalbe u sporu koristio sva redovna i vanredna pravna sredstva propisana zakonom.

Član 59

Ustavnu žalbu može izjaviti svako lice koje smatra da mu je pojedinačnim aktom državnog organa, organa lokalne samouprave ili organizacije koja vrši javno ovlašćenje povrijeđeno ljudsko pravo i sloboda zajamčeno Ustavom.

Ustavnu žalbu u ime lica, iz stava 1 ovog člana, na osnovu njegovog ovlašćenja, može izjaviti drugo fizičko lice, odnosno državni organ ili organizacija nadležan za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i sloboda.

Član 60

Ustavna žalba se može podnijeti u roku od 30 dana od dana dostavljanja pojedinačnog akta, kojom se povređuje ljudsko pravo i sloboda, zajamčeno Ustavom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, licu koje iz opravdanih razloga propusti rok za podnošenje ustavne žalbe, Ustavni sud će dozvoliti povraćaj u pređašnje stanje (*restitutio in integrum*), ako u roku od 15 dana od dana prestanka razloga koji je izazvao propuštanje, podnese predlog za povraćaj u pređašnje stanje i ustavnu žalbu.

Poslije isteka tri mjeseca od dana propuštanja roka iz stava 1 ovog člana ne može se tražiti povraćaj u pređašnje stanje.

Član 61

Ustavna žalba mora da sadrži: ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, prebivalište ili boravište, odnosno naziv i sjedište podnosioca ustavne žalbe, ime i prezime njegovog punomoćnika, broj i datum akta protiv koga je žalba izjavljena i naziv organa koji ga je donio, ljudsko pravo ili sloboda zajamčena Ustavom za koje se tvrdi da je povrijeđeno, sa navođenjem odredbe Ustava kojom se to pravo, odnosno sloboda jemči, razloge žalbe i navode u čemu se sastoji povreda ili uskraćivanje prava, zahtjev o kome Ustavni sud treba da odluči i potpis podnosioca ustavne žalbe.

Uz ustavnu žalbu se podnosi i ovjereni prepis osporenog pojedinačnog akta, dokazi da su iscrpljena pravna sredstva, kao i drugi dokazi od značaja za odlučivanje

Član 62

Ako je pojedinačnim aktom povrijeđeno ustavom zajamčeno ljudsko pravo i slobode više lica, a samo neki od njih su podnijeli ustavnu žalbu, odluka Ustavnog suda odnosi se i na lica koja nijesu podnijela ustavnu žalbu, ako se nalaze u istoj pravnoj situaciji.

Član 63

Ustavna žalba ne sprečava primjenu pojedinačnog akta protiv kojeg je izjavljena.

Ustavni sud odlučuje samo o onoj povredi ljudskog prava i slobode koje je navedeno u ustavnoj žalbi.

Član 64

Ustavna žalba može se dostaviti i licima koja su učestvovala u postupku donošenja osporenog pojedinačnog akta, da se o njoj izjasne u određenom roku, ukoliko je sa tim aktom odlučivano o njihovom pravu i obavezama.

Član 65

Ustavni sud će obustaviti postupak:

1. ako je ustavna žalba povučena;
2. ako organ koji je donio osporeni pojedinačni akt poništi, ukine ili izmijeni taj akt u skladu sa zahtjevom iz ustavne žalbe ili ako je prestala radnja koja je prouzrokovala povredu ili uskraćivanje ljudskog prava i slobode zajemčenog Ustavom, uz saglasnost podnosioca ustavne žalbe;
3. ako prestanu druge procesne pretpostavke za vođenje postupka.

Član 66

Ustavni sud odlučuje o ustavnoj žalbi odlukom.

Odlukom se ustavna žalba usvaja ili odbija kao neosnovana.

Član 67

Kad Ustavni sud utvrdi da je osporenim pojedinačnim aktom, povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčena Ustavom, usvojiće ustavnu žalbu i ukinuće taj akt, u cjelini ili djelimično i predmet vratiti na ponovni postupak organu koji je donio ukinuti akt.

Ako je u vrijeme donošenja odluke Ustavnog suda prestalo pravno dejstvo osporenog pojedinačnog akta Ustavni sud će odlukom konstatovati postojanje povrede kada nađe da je povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajemčena Ustavom.

Ustavni sud u obrazloženju odluke navodi kojim aktom, koje ustavno pravo je povrijeđeno i u čemu se povreda sastoji.

Alternativa:

Kad utvrdi da je pojedinačnim aktom povrijeđeno ljudsko pravo ili sloboda zajamčeno Ustavom, Ustavni sud će usvojiti žalbu.

Odluka Ustavnog suda kojom se usvaja ustavna žalba je pravni osnov za naknadu štete, pred nadležnim organom, u skladu sa zakonom.

Ukoliko podnosilac žalbe smatra da se utvrđena povreda ljudskog prava ili slobode ne može otkloniti na način propisan u stavu 2 ovog člana, odluka Ustavnog suda je pravni osnov za ponavljanje postupka pred nadležnim organom.

Zahtjev za ponavljanje postupka u skladu sa stavom 3 ovog člana može se podnijeti u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja odluke Ustavnog suda.

Član 68

Prilikom odlučivanja o ustavnoj žalbi Ustavni sud uzima u obzir principe Evropske konvencije oljudskim pravima i osnovnim slobodama.

Član 69

Pri donošenju novog akta, nadležni organ je dužan poštovati pravne razloge Ustavnog suda izražene u odluci i u ponovnom postupku odlučiti u razumnom roku.

Član 70

Odluka Ustavnog suda kojom se usvaja ustavna žalba je pravni osnov za podnošenje zahtjeva za naknadu štete ili otklanjanje drugih štetnih posljedica pred nadležnim organom, u skladu sa zakonom.

Član 71

Odlukom se ustavna žalba odbija kao neosnovana kada Ustavni sud utvrdi da ne postoje razlozi zbog kojih se akt osporava.

Član 72

Odluka Ustavnog suda kojom je uvažena ustavna žalba ima pravno dejstvo od dana dostavljanja učesnicima u postupku.

4) Postupak odlučivanja da li je predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav

Član 73

Postupak odlučivanja da li je predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav smatra se pokrenutim danom prijema predloga u Ustavnom sudu.

Predlog iz stava 1 ovog člana mora biti obrazložen i sadržati navode zbog kojih se smatra da je predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav.

Član 74

Kad Ustavni sud utvrdi da je predlog podnjet u skladu sa članom 98 stav 3 Ustava, dostavlja ga, u roku od tri dana od dana prijema, predsjedniku Crne Gore na izjašnjenje.

Predsjednik Crne Gore ima pravo da se izjasni o razlozima sadržanim u predlogu, da da podatke i obavještenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje, u roku od 15 dana od dana dostavljanja predloga.

Član 75

Postupak za utvrđivanje da li je predsjednik Crne Gore povrijedio Ustav je hitan.

Član 76

U postupku odlučivanja da li je predsjednik Crne Gore, povrijedio Ustav, Ustavni sud je ograničen predlogom.

Član 77

Ustavni sud će obustaviti postupak:

- 1) ako Skupština povuče akt o pokretanju postupka i
- 2) ako u toku postupka prestane funkcija predsjednika Crne Gore.

Izuzetno od stava 1 tačka 2) ovog člana, Ustavni sud će nastaviti postupak ako to predsjednik Crne Gore zahtijeva.

Član 78

Ustavni sud će odluku o postojanju, odnosno nepostojanju povrede Ustava od predsjednika Crne Gore donijeti u roku od 45 dana od dana dostavljanja predloga.

Član 79

Odluku o povredi Ustava od strane predsjednika Crne Gore Ustavni sud dostavlja Skupštini.

5) Postupak odlučivanja o sukobu nadležnosti

Član 80

Predlog za odlučivanje o sukobu nadležnosti podnosi jedan ili oba organa koji su u sukobu, kao i lice koje zbog prihvatanja, odnosno odbijanja nadležnosti ne može da ostvari svoja prava.

Član 81

Predlog za odlučivanja o sukobu nadležnosti sadrži naziv organa, predmet spora i razloge zbog kojeg prihvataju ili odbijaju nadležnost .

Član 82

Postupak odlučivanja o sukobu nadležnosti smatra se pokrenutim danom prijema predloga u Ustavnom sudu.

Član 83

U slučaju kada organ odbija, odnosno prihvata nadležnost, predlog za odlučivanje o sukobu nadležnosti podnosi se u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti, odnosno konačnosti odluke organa koji se oglasio nenadležnim, odnosno nadležnim.

Član 84

Ustavni sud će obustaviti postupak:

- 1) ako je u toku postupka povučen predlog za odlučivanje o sukobu nadležnosti i
- 2) ako u toku postupka prestanu procesne pretpostavke za vođenje postupka i odlučivanje.

Član 85

Ustavni sud može odrediti da se, do donošenja odluke, prekine postupak pred organima između kojih je nastao sukob nadležnosti.

Član 86

Ustavni sud odlučuje koji je organ nadležan, odnosno o nepostojanju sukoba nadležnosti.

Član 87

Odluka Ustavnog suda kojom je riješen sukob nadležnosti ima pravno dejstvo od dana njenog objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

6) Postupak odlučivanja o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije

Član 88

Postupak odlučivanja o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije, pokreće se predlogom koji mogu podnijeti;

- Vlada;
- Savjet za odbranu i bezbjednost i
- organ državne uprave nadležan za upis u registar političke partije ili nevladine organizacije.

Član 89

U predlogu o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije mora biti navedeno zabranjeno djelovanje iz člana 55 stav 1 Ustava, odnosno činjenice i

okolnosti neustavnog djelovanja, koje mogu biti razlog za zabranu rada političke partije ili nevladine organizacije.

Član 90

Ustavni sud može zabraniti rad političke partije ili nevladine organizacije ako je njihovo djelovanje usmjereno ili ima za cilj nasilno rušenje ustavnog poretka, narušavanje teritorijalne cjelokupnosti Crne Gore, kršenje i poziv na kršenje ljudskih sloboda i prava ili izazivanje rasne, vjerske i druge mržnje i netrpeljivosti

Član 91

Kad Ustavni sud zabrani rad političke partije ili nevladine organizacije, ta politička partija ili nevladina organizacija se briše iz registra.

Odluka o zabrani rada političke partije ili nevladine organizacije ima pravno dejstvo od dana dostavljanja odluke Ustavnog suda nadležnom organu.

7) Postupak odlučivanja o izbornim sporovima i sporovima u vezi sa referendumom

a) Postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora

Član 92

Postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora poslanika i odbornika pokreće se podnošenjem žalbe na rješenje nadležne izborne komisije kojom je odbačen li odbijen prigovor protiv tog rješenja.

Žalba iz stava 1 ovog člana podnosi se u roku od 24 časa od časa dostavljanja rješenja.

Član 93

Žalbu može podnijeti birač, kandidat za poslanika i odbornika i podnosilac izborne liste.

Žalba sadrži razloge i dokaze o povredi prava u toku izbora.

Ustavni sud odlučuje o žalbi iz stava 1 ovog člana u roku od 48 časova od časa prijema žalbe.

Član 94

Ustavni sud dostavlja jedan primjerak žalbe organu za sprovođenje izbora u vezi sa čijom aktivnošću se izborni spor pokreće, da u određenom roku dostavi odgovor i potrebne izborne akte, odnosno dokumentaciju.

Član 95

Žalba se podnosi Ustavnom sudu u roku od 24 časa od časa od dostavljanja rješenja nadležne izborne komisije.

Ustavni sud odlučuje o žalbi iz stava 1 ovog člana u roku od 48 časova od časa prijema žalbe.

Član 96

Ustavni sud će rješenjem odbaciti žalbu ako nije nadležan, ako je žalba neblagovremena i ako je žalba nedopuštena.

Član 97

Ustavni sud odlučuje o žalbi odlukom.
Odlukom se žalba usvaja ili odbija kao neosnovana.

Član 98

Ako je nepravilnost u izbornom postupku dokazana, a imala je bitan uticaj na izborni rezultat, Ustavni sud odlukom poništava cio izborni postupak ili djelove tog postupka, koji se moraju tačno označiti.

U slučaju iz stava 1 ovog člana cio izborni postupak ili djelovi tog postupka ponoviće se u roku od deset dana od dana dostavljanje odluke Ustavnog suda nadležnom organu.

U slučaju iz stava 2 ovog člana konačne rezultate nadležna izborna komisija utvrdiće u roku od 5 dana od dana održavanja izbora.

Član 99

Odluka Ustavnog suda o poništenju cijelog izbornog postupka ili dijela tog postupka ima pravno dejstvo od dana dostavljanja odluke Ustavnog suda nadležnom organu.

Član 100

Postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora predsjednika i članova Vlade, predsjednika Vrhovnog suda, predsjednika i sudije Ustavnog suda, Vrhovnog državnog tužioca i državnog tužioca, zaštitnika ljudskih prava i sloboda, guvernera Centralne banke i članova Savjeta Centralne banke, predsjednika i članova Senata Državne revizorske institucije i druge nosilaca funkcija koje imenuje Skupština, , pokreće se žalbom koju može podnijeti kandidat ili predlagač kandidata.

Žalba iz stava 1 ovog člana sadrži razloge i dokaze o povredi prava u toku izbora.

Član 101

Odluka Ustavnog suda kojom se odlučuje o povredi prava u toku izbora lica iz člana 100 ovog zakona ima pravno dejstvo od dana dostavljanja odluke Skupštini.

***6) Postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora
predsjednika Crne Gore i predsjednika opštine***

Član 102

Postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora predsjednika Crne Gore i predsjednika opštine, pokreće se žalbom koju mogu podnijeti kandidat za predsjednika, predlagač kandidata i birač.

Žalba iz stava 1 ovog člana sadrži razloge i dokaze o povredi prava u toku izbora.

Član 103

Na postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora predsjednika Crne Gore i predsjednika opštine, primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora.

v) Postupak o povredi prava u toku referendumu

Član 104

Žalba za odlučivanje o povredi prava u toku referendumu, može podnijeti birač i organ koji raspisuje referendum.

Žalba mora biti obrazložena i sadržati razloge povrede i dokaze.

Član 105

Odluku o povredi prava iz člana 104 ovog zakona Ustavni sud će donijeti u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka.

Odluka Ustavnog suda iz stava 1 ovog člana ima pravno dejstvo od dana dostavljanja odluke nadležnom organu.

Član 106

Na postupak odlučivanja o povredi prava u toku referendumu primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na postupak odlučivanja o povredi prava u toku izbora.

***8) Postupak odlučivanja o saglasnosti mjera i radnji državnih
organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja***

Član 107

Postupak za odlučivanje o saglasnosti mjera i radnji državnih organa preduzetih za vrijeme ratnog i vanrednog stanja pokreće se žalbom.

Žalbu iz stava 1 ovog člana može podnijeti lice koje smatra da se tim mjerama i radnjama ograničava ostvarivanje pojedinih sloboda i prava iznad obima u kojem je to neophodno, za postizanje svrhe zbog koje je ograničenje uvedeno.

Žalba iz stava 1 ovog člana podnosi se u roku od tri dana od dana uvođenja mjera i radnji za vrijeme ratnog i vanrednog stanja.

Žalba iz stava 1 ovog člana mora biti obrazložena i sadržati razloge i dokaze ograničenja ostvarivanja pojedinih ljudskih prava i sloboda, iz člana 25 Ustava Crne Gore.

Član 108

Ustavni sud će odluku o utvrđivanju saglasnosti odnosno nesaglasnosti mjera i radnji iz člana 107 ovog zakona, sa Ustavom donijeti u roku od sedam dana od dana prijema žalbe u Ustavnom sudu.

Kada Ustavni sud utvrdi nesaglasnost mjera i radnji sa Ustavom ukinuće u cjelini ili djelimično akt, odnosno zabraniti radnju.

Član 109

Odluka Ustavnog suda ima pravno dejstvo od dana dostavljanja nadležnom organu.

9. Praćenje ostvarivanja ustavnosti i zakonitosti

Član 110

Ustavni sud prati ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti i o uočenim pojavama neustavnosti i nezakonitosti obavještava Skupštinu.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ustavni sud, na sjednici.

IV- KAZNENE ODREDBE

Član 111

Novčanom kaznenom od ____ do ____ kazniće se za prekršaj organ, organizacija, odnosno drugo pravno lice:

1) ako u roku ne dostavi Ustavnom sudu osporeni opšti akt i potrebnu dokumentaciju i pruži podatke i obavještenja za vođenje postupka i odlučivanje (član ____);

2) ako ne dostavi Ustavnom sudu potrebne podatke i obavještenja od značaja za vođenje postupka i odlučivanje (član ____).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od ____ do ____.

Za prekršaj iz stava 1 kazniće se i odgovorno lice u organu, organizaciji, odnosno drugom pravnom licu novčanom kaznom od ____ do ____.

V – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 112

Postupci pred Ustavnim sudom započeti prije dana stupanja na snagu ovog zakona će se nastaviti po odredbama ovog zakona.

Član 113

Ustavne žalbe podnijete do dana stupanja na snagu ovog zakona smatraju se blagovremenim, a dozvoljene su protiv pojedinačnih akata i radnji donijetih nakon stupanja na snagu Ustava Crne Gore.

Član 114

Ustavni sud će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Poslovnik.

Do donošenja Poslovnika primjenjivaće se odredbe Poslovnika Ustavnog suda Republike Crne Gore („Sl.list RCG”, br.53/93, 10/97 i 80/05), ukoliko nije u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 115

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o Ustavnom sudu Republike Crne Gore („Sl.list RCG”, br.21/93).

Član 116

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.